

Wij zijn kinderen van onzen tijd en de geest der eeuw oefent zijn invloed op ons uit. Er zijn altijd in de kerk des Heeren geweest, die de bedenkelen van den geest des tijds wilden huwen aan de belijdenis der kerk. Zij zijn hang voor versteking. Zij zeggen, dat doode orthodoxie ons niet helpt. Dat er vele vromen zijn, die in de belijdenis aan den veiligen kant blijven, om in hun leven er maar op los te leven.

De steunpilaren der orthodoxie.

Natuurlijk is deze beslissing een visscher in troebel water als de „Gereformeerde zijde“ in de „Nieuwe Rotterdamse Courant“ niet naar den zin. Hij spot, dat de Gereformeerde orthodoxie, naar het schijnt, een tweetal steunpilaren gevonden heeft in den ezel van Bileam en den walvisch van Jona (die, zooals men weet, de Netelenbos ook al voor Oostersche verdicht-selen hield), waarnaar niemand den vinger mag uitsteken.

En dan insinueert hij:

In verband met hetgeen wij zoo nu en dan van onze jonge predikanten hooren en lezen, krijgen wij sterk den indruk, dat velen hunner als het er op aankomt, vrij dicht de gevoelens van Netelenbos naderen. Zij wachten zich echter die uit te spreken. Als inderdaad datgene, waarom men Netelenbos uit de kerk verwijderd heeft, van zoo groote betekenis is als men beweert, dan moet men het ook de moeite waard achten eens te onderzoeken, of hij nu een unicum is onder zijn collega's. Maar niet ieder voelt zich voor martelaar in de wieg gelegd en vele predikanten brengen, naar het schijnt, liever een offer aan „het geloof der gemeente“ dan hun eigen opvatting op den voorgrond te schuiven.

De gereformeerde predikanten mogen zich voor gewaarschuwd houden en er zorg voor dragen, Bileam's ezel en Jona's „grooten visch“ te vriend te houden, want ook de achterlijkste plattelandsouderling kan nu daarnaar hun rechtzinnigheid bepalen en hij zal niet verzuimen, dat te doen. Deze dieren moeten voortaan in de prediking een belangrijke rol vervullen, want zij zijn gepromoveerd tot kenmerkende bestanddelen der orthodoxie.

In diepen eerbied brengen wij onzen groot aan den ezel en den walvisch, die in vroeger tijd uit den koers geraakte profeten terecht brachten en die nu zoo bereidwillig hun medewerking verleenen om de gereformeerde predikanten in het goede spoor te houden.

Dat is geen kleinigheid! Onze jonge predikanten worden hier van oneerlijkheid en gebrek aan moed beschuldigd.

Mogen zij een lesje nemen bij deze „Gereformeerde zijde“!

Vrij zeggen, wat je denkt, maar je naam verzwijgen, zoodat niemand zelfs kan controleeren, of je wel Gereformerd bent, dat noem ik pas moed.

Zoo iemand is bepaald zijn carrière van „held“ misgelopen.

Sober, maar stijlvol.

Zoo noemt prof. Aalders van Groningen in „Stemmen des Tijds“ onze oude Gereformeerde liturgie. Sprekende over Frankrijk, vervolgt hij:

„Daar is de sohere, maar stijlvolle liturgie ontstaan met haar scouldbelijdenis, haar psalmen, haar melodien. Toen de Gereformeerde Kerk ten onzent gevormd werd, heeft zij zich door de Fransche laten vormen“.

De Commissie, die door de Synode benoemd werd in zake herziening der Liturgie, zal hierna de wel rekening houden. Onze liturgie is op 't oogenblik deertlijk verminkt. Moge zij in „stijl“ worden bijgewerkt. Daarvoor zullen de adviezen van prof. H. H. Kuyper, die specialiteit op dit gebied is, wel niet gemist kunnen worden. Jammer, dat hij slechts als secundus in de Commissie is opgenomen.

Vaders en Broeders.

In zijn sluitingsrede vermoedde de Voorzitter der Synode het wel, dat de critiek niet zou uithijven. De Schilder maakt bezwaar tegen de gebruikelijke aanspraak: „Vaders en Broeders“.

In de „Gereformeerde Kerkbode“ van de classis Gorinchem licht hij dit aldus toe:

Nu de Generale Synode weer samenkomt, duikt hier en daar in 't een of andere officieel op haar tafel neergelegde stuk de vroeger zeer druk bezigde, maar tegenwoordig almeer verdwijnende aanspraak: „Vaders en broeders“ op. Eerwaarde Vaders en broeders!

Me dunkt, dat we niet dat „vaderen“ maar eens moesten ophouden. Allereerst omdat vermoedelijk niemand weet, wie bedoeld zijn met den naam „vaders“. Zijn dat de professoren? Vermoedelijk niet, want 't zou wel onbeleefd zijn, als de „broeders“ mochten beslissen, en de „vaders“ alleen maar mochten adviseeren. Zijn dat de oude, eerbiedwaardige, grijszige Synodeleden? De vaderlijk uitsprekende, volwaardige partij der senioren? Maar dan vraagt men zich af, wanneer de leeftijdsgrens bereikt werd, die van het broederschap naar het vaderschap promoveert en niet zonder bezorgdheid slaat men achter dezen officieelen glimp van dubbele-erwaardig-achten den niet te verholten zucht gade, om bij afvaardiging en benoeming vele vaders te passeeren en menschen van een leeftijd, die aan geen geestelijk „vaderschap“ zelfs laat denken, te laten voorsnijden bij de opdisching en verorbering van de synodale gerechten.

Misschien wil een onzer professoren in de kerkgeschiedenis hem de oorspronkelijke beteekenis hiervan verklaren.

Iets stroefs?

Het „Ger. Jong. blad“ voelt zich teleurgesteld door het antwoord, dat de Nederlandsche Bond van Jongel. op G. G. van de Synode op een door hem gedaan verzoek ontving. Het uit die teleurstelling in deze regelen:

Maar teleurgesteld komt hij uit, die rekent dit door menschenlijke hand te zullen ontvangen.

Men rekene er zelfs niet op uit de hand van 's Heeren bruid.

Gods kerk, ook in haar geïnstitueerden vorm, achten wij hoog.

„De kerk het eerst“ is de Schriftuurlijke waarheid, die wij in ons Bonds- en Vereenigingsleven elkaar inprenten.

Van de critiek der excentrieken (die zich aanmatigend „DE“ jongeren noemen) moeten wij, de jonge Gereformeerden, niets hebben.

Zelfs niet, al zouden wij het aan den lijve wel eens moeten ervaren, dat de geïnstitueerde kerk voor ons slechts woorden van waarleering heeft.

„De kerk het eerst“, wij lijfven het belijden en beleven, zelfs al zou blijken, dat het georganiseerd leven der kerken iets stroefs vertoont, waardoor veel aan haar bemoeiing ontgaat, waarop de kerken anders zegenenden invloed zouden hebben kunnen oefenen.

En het vraagt elders:

Hebt ge, Synode van 1920, aangedrongen op de benoeming van jeugd-ouderlingen?

Hebt ge opgewekt tot de beroeping van jeugd-predikanten?

Hebt ge deputaten benoemd, die zelfstandig of in samenwerking met bestaande organisaties, de zaak der rijpere jeugd moeten dienen?

Teleurstelling maakt weleens een beetje onbillijk. Hier ook?

Mij dunkt, vele kerken hebben overvloedig bewezen (men denke aan het Uitbouw fonds), dat zij voor onzen Bond meer dan woorden over hebben.

Wennen aan het heilige.

Intusschen zijn de Synodeleden weder huiswaarts gekeerd, om rustig de critiek af te wachten en zoo zij mandaten hebben, die te vervullen. Van de Deputaten wordt niet zelden veel gevergd. En dan hebben de meesten een drukken werkkring, waaraan zij hun eerste krachten moeten besteden. Zeker, zij zijn over 't algemeen mannen met ervaring. Zij hebben routine. Maar juist die routine kan, inzonderheid wat de predikanten aangaat, hun bediening soms zoo in den weg staan.

We hoorden, zoo schrijft „Belijdenis en Wandel“, het weekblad voor de Gereformeerden in de mijnstreek:

We hoorden eens door een predikant vragen: of een dominee wel zalig kan worden? 't Was iemand, die ten volle verstond de gevaren aan het predikant verbonnen, en die daarom deze vraag in volen ernst deed.

Wat dan wel 't groote gevaar is dat aan 't predikant verbonnen is? Wel dit, dat de predikant gewoon wordt aan het heilige. Strijd en aanvechting van buiten is zwaar, een goddelooze omgeving is moeilijk, maar strijd houdt levend, wie temidden van strijd leeft, houdt een frisch geloof.

Maar een voortdurend verkeer met het heilige, kan zoo gemakkelijk uitwerken, dat het heilige niet meer gevoeld wordt, dat men zelf de beteekenis van het heilige niet meer verstaat voor eigen persoon en leven. En dat is vreeselijk en gevaarlijk.

Getallen-goochelen.

Dit is echter niet het eenige gevaar, dat den predikant bedreigt. Wie het Woord wil laten spreken, moet zichzelf steeds weer naar den achtergrond duwen. Is hij een man met sterke phantasie, hij moet zich inbinden. Dat lukt niet ieder. Dr. De Hartog kan nog altijd zijn speelsch vernuft niet meester worden. Dr. Schilder, die een scherpe pen heeft, neemt hem daarover in bovengenoemde Kerkbode als volgt onderhanden:

Maar wat nu te denken van het feit, dat indertijd in (ik meen de Nieuwe Kerk) een Hervormde Kerk van de hoofdstad, Amsterdam, „centrum van cultuurleven“, Dr. De Hartog predikte over Lukas 1: 26: „En in de ZESDE maand werd de engel Gabriël van God gezonden naar een stad in Galileen, genaamd Nazareth“, en dat toen de zesde maand werd verklaard als de maand van het zwoeven, want zes is het getal van het zwoeven, van de zwoevers; immers: een paard heeft 4 pooten en 2 oogen! Ook waren er 6 vaten op de bruiloft te Kana. Hier is alzoo de 6e maand van de zwoevers; en toen de engel Gabriël kwam, was het de 6e ure van de zwogende menscheid. Zoo ongeveer de exegese van „de 6e maand“. Verstaat ge? Vier pooten en 2 oogen; dat is te zamen 6; niet zes pooten, of zes oogen, maar goed, dan toch ZES! Hoe het paard met de oogen zwoeft, is me nog niet duidelijk. Maar dat zal aan mij liggen. Is er een keer later sprake van de achtste maand, men neme gerust de twee ooren erbij. Een negende maand kan door optelling van den staart dan ook nog wel in een wonderlijk licht komen te staan. Voor de elfde maand kunnen de smuivende neusgaten nog dienst doen. Op die manier kan men iedereen altijd wel laten zwoeven, ook de slak. Ik zou nog verder kunnen gaan, maar ik wil liever niet; men wordt gauwer profaan dan men wil.

Ook geeft hij nog dit staaltje:

Ge vindt dezelfde speling van valsche vernuft bij menschen b.v. als Dr. De Hartog die in zijn „Nieuwe Banen“ met getallen tooverd, dat het u schemert. B.v. wanneer hij de oude Anna in den tempel (Lukas 2) heel breed weet te teekenen enkel en alleen reeds met behulp van het schriftuurlijk gegeven, dat ze omfrent 84 jaar oud was: Immers: 84 = 12 x 7; 12 is „t getal der aardse volheid, vernieuwvuldig met het zevenvoudig licht der hemelsche verheugenis“. Hoe zou het volgens deze wijsheid staan met een 84-jarige boef?

HEPP.

De abonnementsprijs van dit blad is f1.25 per drie maanden, bij vooruitbetaling. Zij, die zich wenschen te abonneren, gelieven postwissel te zenden.

KERKNIEUWS.

Getuigenis.

Aan de Kerkeraden van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Weliswaarde en Eerwaarde Broeders!

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, op 24 Augustus 1920 en de volgende dagen te Leeuwarden vergaderd, heeft zich geroepen geacht, zich met een woord van getuigenis en tevens van broederlijke waarschuwing en opwekking te wenden tot U als opzieners der gemeente.

Het valt toch niet te ontkennen, of ook de Gereformeerde Kerken staan heden ten dage in bijzondere mate bloot aan een menigte gevaren, die zowel de zuiverheid harer belijdenis als de reinheid van haren wandel ernstig bedreigen. De Synode rekent zich gelukkig, te mogen weten, dat — gelijk ook uit de bij haar ingekomen voorstellen duidelijk bleek — er in de Kerken leeft een werkzaam begeerte om tegen deze gevaren in de kracht des Heeren te waken en te strijden. Maar ze acht zich toch door deze wetenschap niet ontlast van de roeping, om ook van hare zijde al datgene te doen, wat in haar vermogen is, om dezen ijver aan te vuren en ook voor de toekomst levendig te houden.

Verdubbeling van waakzaamheid is zeker dringend noodig. Aan alle zijden toch is waar te nemen een verdwining en verwildering der geesten. Dit vervult ons met vrees en deernis niet alleen voor hen, die buiten zijn, maar ook voor diegenen uit ons eigen midden, vooral ook onder het opkomend geslacht, die voor dezen ongeduldigen en verlerflijken tijdgeest dreigen te bezwijken.

Er zijn er, die worden medegevoerd door de leeringen van het ongelooft, dat het Woord des Heeren dristig verworpt, en allerlei menschenlijke wijsheid, die dwaasheid is bij God, daarvoor in de plaats stelt. De droomverwarring, dat in de rijen der bestrijders van Gods Woord soms worden aangetroffen kinderen des verbonds, in den kring onzer Gereformeerde Kerken opgegroeid, mag wel tot ernst en waakzaamheid stemmen.

Nog verledelijker voor velen zijn blijkbaar die richtingen van onzen tijd, die enerzijds wel het beslisde en consequente ongelooft niet aanvaarden, maar anderzijds weigeren, hunne kracht alleen te zoeken in de onvoorwaardelijke erkenning van het Woord des Heeren en de daarin ons ont-sloten kennis Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Immers stelt men daarnaast of daarboven een ander gezag in geestelijke dingen, dat wezenlijk berust in den mensch, zoo niet in zijn rede, dan in zijn gevoel of in zijn geestelijke ervaring. In verband hiernaast verkondigt men dan leeringen, die in meet dan één opzicht zijn een vernedering van de dwaasheid des kruises met de wijsheid der wereld, waarbij ook de grondwaarheden van ons Christelijk geloof worden verzwakt of prijsgegeven en soms onder een schijn van vroomheid en een zeer Christelijken naam aanvaard wordt de leiding van den geest, die uit deze wereld is. Het principieel onderscheid tusschen de algemeene en de bijzondere, alleen zaligmakende openbaring Gods wordt weggegooid; de belijdenis aangaande Jezus Christus als den eenigeboren Zoon Gods en zelf God, te prijzen in der eeuwigheid, blijft niet gehandhaafd; de leer der Schrift aangaande de verlossing, die in Christus Jezus is, wordt van haar kracht beroofd; geen enkele van de ons openbarde Goddelijke verhoorigheden blijft onaangetaast; en in verband met dat alles wordt ook voor de praktijk van het leven het Woord des Heeren als onfeilbaar richtsnoer losgelaten en aan den geest dezer eeuw een al te slappe tegenstand geboden. Terwijl men nu in onze kringen eertijds vaststond in de overtuiging, dat de oude beproefde waarheid niet mocht worden ingruiseld voor deze vindingen van den menschenlijken geest, schijnt er thans bij sommigen een andere gedachte post te vatten, en begint meer dan één het oor te neigen naar leeringen, die toch blijkens Schrift en ervaring niet anders kunnen brengen dan verslapping des geloofs, verwarring van den geest, verlies van den vrede des harten, en een wandelen op paden, die steeds verder afvoeren van God en Zijn Woord.

Eene andere openbaring van de geestesverwarring onzer dagen valt op te merken in den bloei van een groot aantal sekten en richtingen, ten deele reeds lang bestaande, ten deele in den nieuwen tijd opgekomen, die eene machtige propaganda drijven en onder ons niet altijd gesloten deuren vinden.

Hierbij is er nadruk op te leggen, dat het in vele dezer hedendaagsche dwalingen gaat om de fundamenteelen van ons Christelijk geloof. Er hebben in de Christelijke kerk steeds bestaan en bestaan ook thans nog richtingen, die wel op sommige punten de leer der waarheid niet recht verstaan, maar toch met ons wenschen te hagen voor het Goddelijk gezag der Heilige Schrift en aan de Christelijke leer in alle hoofdzaken vasthouden. Natuurlijk heeft ook tegenover dergelijke afwijkingen de kerk des Heeren steeds haar waarschuwend woord te doen uitgaan. Wat echter het gevaar in onze dagen zoo groot maakt, is, dat allerlei beginselen, opkomend uit het natuurlijke hart, en de ons openbarde waarheid Gods in haar hartader aantastend, luide worden verkondigd, zij het ook vaak onder allerlei schoonklinkende namen. Daarom is de strijd, dien de kerk des Heeren hietegen heeft aan te binden, getijk te stellen met de worsteling, die ze in de eerste eeuwen had te voeren tegen richtingen als het Gnosticisme en het Manicheïsme, die de levens- en wereldbeschouwing van het natuurlijk menschenhart trachten te doen zegenieren over die van het Christendom, en die haar aanhangers in het wezen der zaak tot het Heidendom terugvoerden. Zoo zijn — om slechts deze voorbeelden te noemen — stelsels als de Theosophie en het Spiritisme niet anders dan de herleving van aloude Heidensehe wijsheid, Heidensehe mystiek en Heidensehe practijken. Toch vinden ze blijkbaar een vruchtbaren bodem onder het tegenwoordige geslacht, dat weer, zooals meermalen, van ongelooft tot bijgeloof vervalt en voor het lediggelaten hart bevrediging zoekt in datgene, wat of een looze schijn is, of anders berust op rechtsreeksche verbinding met de machten der duisternis. Zoo bedreigt ook ons hier een ernstig gevaar, wanneer we niet standhouden in de vastheid van des Heeren Woord.

Daarnaast wordt, om weer tot dit enkels voorbeeld ons te beperken, in het Mormonisme nog steeds krachtig gepropageerd eene omverwerping van de Christelijke moraal, waartegen niet ijerig genoeg kan worden gewaakt. Immers wordt door deze en dergelijke propagandisten ook onder leden onzer Gereformeerde Kerken onverpoosd gewerkt. Velen hunner diemen zich aan onder een schoone schijn. Niet oogaarne hoerepen ze zich op enkele woorden uit de Heilige Schrift, immers vertoont ook de Satan zich menigmaal als een engel des lichts; en zoo trachten ze de eenvoudigen van hun geloof te berooven. Ook hier is ernstige reden om te waken en te bidden, opdat er niet velen worden verleid.

Het kon niet uithijven, of de verwerping van Gods Woord moest leiden tot het opstellen van allerlei ongeloofttheorieën, waarin de ordeningen, door God blijkens Schrift en historie voor het menschenlijk leven gesteld, worden geloofchend en bestreden. Ook de jammer van den wereldoorlog en zijne gevolgen heeft niet tot bekeering geleid en werd veelvuldig aanleiding, dat velen zich nog dristiger tegen de Goddelijke ordinarissen hebben gekant. Alhier anti-Goddelijke stelsels, die reeds lang de fundamenteelen der menschenlijke samenleving

trachten
aanhang
zijn voe
een gere
kostelijk
strekking
het nat
voor ha
blijken
Zooals
gewoest,
kringen
ideaal i
wetten
zelfs lie
van den
de vero
velerlei
blijvende
is zoov
onder
maar o
leer, va
en eene
Wij z
mijding",
noch on
dragen,
des Hee
het rijk
wetensch
waardet
tot Gods
Zijn We
zullen g
waren v
kinderen
eisch de
dan durv
gelaad?
Reeds
alsleerd
krachtig
den He
harten,
Christus,
heid der
wereld,
steeds n
opgaan
Mammon
leonen —
gaven te
meer va
naar het
rechte v
worden
dreigen
omverwe

Tot ons l
wenschen, i
dit blad, M
hieraan wil
ning, welke
volgende twe
en f10.— be

DAM

HEEREN!

G

Door Chris
wordt ten be
en M. U. L. O.
van 5 1/2 %
enkele jaren,
afgeleest, kan
Aanblijding
aan het Bure

Bij de Uitge
is verschenen:

KAART VA
KERKEN IN

met alfabet

De Classes-1
de kaart aang
60 x 70 c.m.
Franco toezend
van he

KLEER
SPECIAAL

Elegante co
DES IN